Ч. 16. (9.847) Львів, вівторок 19. вересня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XL.

ДІЛО

Виходить щоденно рано

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто почт. щад. 143 322.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно в краю 2000 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Німеччині 300 н. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунія 50 лєй, Болгарії 50 левів, Австрії 2 500 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА **80 Мп.**

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“. Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

Львів, 18. вересня 1922.

Великий епізод. Сьогодня перед обличям польського суду стає 13 українських юнаків із Степаном Ярославом Федаком на чолі.

Обжаловує їх п. прокуратор в імени Річипосполитої польської, судить їх трибунал в імени Річипосполитої польської і в імени тої самої держави западе вирок на синів українського народу.

У великій судовій салі при вул. Баторія, в тій самій салі, де давній ще під омофором австрійського імператора судили Мирослава Січинського, де на лаві обжалованих засідала сотня українських студентів, борців за свою святиню науки, в тій самій салі, де вже під опікуничими крилами польського білого вірла судили д-ра П. Петрушевича д-ра Т. Ваня, Т. Старуха, о. д-ра Ст. Юрика, десятки старшин і жовнірів геройської галицької армії, там засідають сьогодня Степан Ярослав Федак, Франц Осип Штик, Дмитро Палїів, Остап Коберський, Василь Кучабський, Михайло Матчак, Богдан Гнатевич, Петро Яреміїчук, Віктор Леонард Голубович, Микола Тофан, Остап Горобійовський і Евген Зибликевич. Першого судитимуть за намагане убийство, а инших за співучасть, за творення тайних революційно-визвольних товариств, а крім того всіх разом за державну зраду.

У великій салі карного суду при вул. Баторія розіграється великий епізод польсько-українських взаємин. З одного боку стане польський народ і його влада в особі п. прокуратора, суддів, польської преси, жандармів, що з наїженими багнетами сторожитимуть судового будинку, а з другого боку стануть підсудні, кров від крови і кість від кости українського народу, стануть їхні оборонці, батьки, матері, сини і сестри ставлених перед обличя суду Річипосполитої польської. На стороні п. прокуратора буде уся польська суспільність. Зі сторінок польської преси залунає єдиний зов: розпни, розпни його! попливе отруйна пісня з викривлених уст брукових свистків, святкуватиме вакханалію все те, що коронує шовінізм, імперіялізм, жажду панування, несправедливість і брехню.

На салю львівського суду, де розпростер свої крила білий орел, будуть звернені очі усього українського народу. Цеж буде суд, суд загальний. Ще велике питання, хто з того суду вийде по суті обжалованим. Хіба ясно, що при цьому обрахунку, при цьому загальному блянсованню польсько-українських взаємин, не тільки будеться говорити про револьверові вистріли Федака, але муситься втягнути до біляпсу й розстріли невинних людей, як о. Остапа Нижанковського, Михайла Мартинця, о. Підляшецького і багато, багато инших. В обличю світа, заступленого світовою пресою, ствердиться загальне положення нашого народу за останні чотири роки.

Процес Степана Федака і тов.

Розправа проти Степана Федака і тов. розпочалася 18. вересня 1922. Обжаловані слідуючі особи: 1) Степан Ярослав Федак, 2) Франц Осип Штик, 3) Дмитро Паліїв, 4) Остап Коберський, 5) Василь Кучабський, 6) Михайло Матчак, 7) Богдан Гнатевич, 8) Петро Яреміїчук, 9) Віктор Леонард Голубович, 10) Микола Тофан, 11) Остап Горобійовський, 12) Іван Білецький, 13) Евген Зиблікевич. До оборони обжалованих зголосилися отсі адвокати: 1) д-р Степан Ардан Любачів, 2) д-р Михайло Балтарович Золочів, 3) д-р Іван Бандель Львів, 4) д-р Володимир Бачинський Львів, 5) д-р Іларій Бачинський Стрий, 6) д-р Лев Бачинський Станиславів, 7) д-р Валеріян Бачах Надвірна, 8) д-р Іляріон Боцюрків Бучач, 9) д-р Степан Брикович Тернопіль, 10) д-р Теодор Ваньо Золочів, 11) д-р Мелітон Видрак Чортків, 12) д-р Михайло Волошин Львів, 13) д-р Іван Волошин Львів, 14) д-р Михайло Воробець Калуш, 15) д-р Микола Галущинський Самбір, 16) д-р Лев Ганкевич Львів, 17) д-р Іван Ганкевич Коломия, 18) д-р Антін Гарасимів Стрий, 19) д-р Евген Гвоздецький Львів, 20) д-р Маріян Глушкевич Львів, 21) д-р Ісидор Голубович Львів, 22) д-р Іван Голубовський Львів, 23) д-р Антін Горбачевський Дрогобич, 24) д-р Володимир Гуркевич Самбір, 25) д-р Евген Давидяк Львів, 26) ст. рад. Андрій Добрянський Львів, 27) д-р Володимир Дольницький Золочів, 28) д-р Іван Дрогомирецький Золочів, 29) д-р Володимир Загайкевич Перемишль, 30) д-р Михайло Західний Бережани, 31) д-р Тит Заячківський Яблонів, 32) д-р Теодор Жовнірчук Броди, 33) д-р Филип Евин Львів, 34) д-р Володимир Ільницький Дрогобич, 35) д-р Володислав Калуський Стрий, 36) д-р Єронім Калитовський Стрий, 37) д-р Іван Калин Тернопіль, 38) д-р Іван Кміцикевич Львів, 39) д-р Іван Кобилецький Дрогобич, 40) д-р Ярослав Коломиєць Рава Руська, 41) д-р Іван Косс Комарно, 42) д-р Іван Кунців Рава Руська, 43) д-р Лев Кульчицький Львів, 44) д-р Макс Левицький Львів, 45) д-р Юліян Лещій Львів, 46) д-р Володимир Левицький Копичинці, 47) д-р Андрій Лунів Борщів, 48) д-р Іван Макух Товмач, 49) д-р Степан Мудрецький Товсте, 50) д-р Евстахій Навроцький Делятин, 51) д-р Ярослав Олесницький Львів, 52) д-р Олександер Надрага Львів, 53) д-р Льонгін Озаркевич Городок Ягайлонський, 54) д-р Володимир Охримович Львів, 55) Михайло Присташ Львів, 56) д-р Микола Рибак Глиняни, 57) д-р Петро Рондяк Косів, 58) д-р Олександер Ріпецький Сокаль, 59) д-р Богдан Савчак Щирець, 60) д-р Іван Саноцький Надвірна, 61) д-р Роман Секела Перемишль, 62) д-р Іван Семенюк Снятин, 63) д-р Микола Срібний Надвірна, 64) д-р Володимир Старосольський Львів, 65) д-р Михайло Терлецький Дрогобич, 66) д-р Степан Федак Львів, 67) д-р Михайло Фільц Яворів, 68) д-р Андрій Чайківський Коломия, 69) д-р Богдан Чайківський Підбуже, 70) д-р Шипайло Ярослав Тисьмениця, 71) д-р Степан Шухевич Львів, 72) д-р Евген Щуровський Винники, 73) д-р Мирослав Янкевич Львів.

Провід оборони спочиває в руках Колегії, зложеної з отсих оборонців:

1) Степана Федака боронить Володимир Загайкевич з Перемишля, д-р Маріян Глушкевич;

2) Франца Штика боронить д-р Степан Шухевич зі Львова;

3) Дмитра Паліїва боронить д-р Володимир Старосольський зі Львова;

4) Остапа Коберського боронить д-р Макс Левицький зі Львова і д-р Лев Бачинський зі Станиславова;

5) Василя Кучабського боронить д-р Филип Евин зі Львова;

6) Михайла Матчака — боронить д-р Лев Ганкевич зі Львова.

7) Богдана Гнатевича — боронить д-р Володимир Старосольський;

8) Петра Яреміїчука — боронить д-р Ярослав Олесницький зі Львова.

9) Віктора Голубовича — боронить д-р Мирослав Янкевич зі Львова.

10) Миколу Тофана — боронить д-р Мар'ян Глушкевич зі Львова.

11) Остапа Горобійовського — боронить д-р Іван Бандель зі Львова.

12) Івана Білецького — боронить д-р Михайло Волошин зі Львова.

13) Евгена Зиблікевича — боронить д-р Евген Давидяк зі Львова.

14) д-р Стефан Федак;

15) д-р Володимир Охримович і 16) д-р М. Присташ.

З Волині.

„Підготовання“ виборів.

Центральним Українським Комітетом у Луцьку одержаний офіціяльний документ на польській мові з м. Ковля, в якому значиться: „До спису виборців мають право бути вписані: 1) всі мешканці м. Ковля Поляки римо-католицької релігії“. В Ковлі до спису виборців не занесено виборців Українців, які живуть там більше 20 років й мають там нерухоме майно.

В Кремянці з наказу влади друкарні відмовляються друкувати українські відозви про вибори.

В Володимирі повітовий староста сконфіскував відозву Українського Виборчого Комітету і склав протоколи на голову Комітету Василя Комаревича.

Виборчий рух.

Дня 17. вересня відбуваються виборчі селянські зїзди в Володимирі і Кремянці.

Володимирським повітовим комітетом випущена виборча відозва й спеціяльний обіжник до духовенства.

Цікаве явище.

В Кремянці на Волині улаштували Пястовці в серпні віче. Зійшлось чимало людей. Оратор розпочав палку промову, звичайно, по польськи. Незабаром його перебивають і просять говорити по українськи. Він каже, що по українськи не може, і продовжує далі. Його знову перебивають. Тоді він питає: Czy dużo tu Ukraińców? Руки піднялн всі, навіть і Жиди. Побачивши таке, він виновато каже: Znaczy tu niema Polaków“. Цим і скінчилося віче.

Польські передвиборчі заходи на Волині.

Ще задовго до оголошення Ординації виборчої розпочали агітацію на Волині представники ріжних польських політичних партій, головно „Визволеня“, „Пяста“ і „Рад Людових“, закликаючи людей записуватись до тих партій. Засобами вони не перебирали, кидали в маси самі демагогічні гасла. „Бий, ріж, не їди на роботу до пана“ — це головний мотив палких промов представників тих партій. В одному з сіл володимирського повіту так розагітував масу „визволенець“, що темний елемент хотів розпочати грабувати фільварок. Лише обережні і поміркованї селяне стримали виступ, передбачуючи те нещастя, яке впалоб на їх голови.

Ці агітатори лають, розуміється, на всі заставки польську адміністрацію, поліцію, староство, навіть у присутности заступника самого старости. Знають вони саме болюче місце нашого селянства — і обіцяють через рік-два роздати панські землі. Прибиті недолею люде, слухаючи це, недовірчиво хитали головами, але обіцянка землі і демагогія робили своє. Самий зелений, політично не вироблений елемент пішов на заклик, повірив. Розпочалась інтенсивна праця по записуванню на землю, а в дійсности до „kółek bezrolnych i małorolnych“, почалась збірка грошей на поїздку п. Л. до Варшави, до пана Пілсудского, зі списками на землю, як говорилося людям. Почалась рухавка, але зявились і недовірчиві. Довідались вони, куди записують людей, дістали статут цих організацій. А там в § 3. ясно сказано: метою кулка є — підтримувати фільварочну службу і „wojennych osiedleńców“. Цього було досить. „То як, маємо підтримувати „wojennych osiedleńców“, платити на це гроші?“ — чути було запитання. Це був початок отвереження, це і викликало ще більше недовіря до польських

Пр. 279/22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часопису „Діло“ ч. 10. з дня 12. вересня 1922. в артикулі під заголовком „Польські вибори і Сх. Галичина“ в цілости і вірш п. з. „З дороги життя із найновіщої збірки: земля“ в цілости містить в собі естество злочину з §§ 302 і 305 зак. кар., удав доковану в дни 11. вересня 1922. р. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493 п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблизшім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862. Ц. п. з. № 6 ех 1863, а іменно засудження за переступство на грівну до 400 Мп. — Львів, дня 12. вересня 1922. (Підпис нечиткий.)

партій. Поїхали відбирати гроші, лаючи, що їх ошукують.

Тим часом зорганізувався Волинський Виборчий Український Комітет, який взяв провід у свої руки; повстали по Волині повітові виборчі комітети. В більших містах відбулись зїзди селянства — і грунт все більше і більше виплилвав з під ніг Поляків. Зрозуміли їх провідники, що на листах польських партій повинні бути Українці, щоб легше було баламутити людей: „Idziemy razem“. Почалось шукання Українців, які далиб згоду на виставлення своєї кандидатури на польській листі. І хоча може і багато є бажаючих бути в соймі, але порядні, чесні представники наші відмовились, щоб не розбивати нашого селянства. Найшлись, правда, малороси, які згодились на це. Дали згоду: по листі P. P. S. — один залізничник в Ковлі, по листі „Wyzwolenia“ бувший писар хорівської гміни, володимирського повіту (кажуть, що за це він одержав кілька міліонів, бож до сойму, розуміється не пройде); по листі „Рад людових“ учитель Трофіорлюк з Кремінеччини.

А д. Горемика, емігрант з Великої України, навіть має одержати підданство за кандидування по листі „Визволення“. (І чого тільки не зробить людина ?!)

Виплив на верх і пан Оскілько. Ображений, що на політичну українську групу Оскілко-Мицюк и хто з Українців не звертає уваги, він став на сторону Рад людових і кажуть, бере саму активну участь у баламученню селянства на Рівенщині. Панови Оскілкови ніхто не дивується: він пригадав собі 19. рік; це для нього річ звичайна! Коли не отаманом — то хоч послом хочеться бути, а ціна — байдужа!

Вік.

Преса.

Польща та Чехословаччина.

„Франкфуртер Цайтунг“ з 10. ц. м. подає цікавий допис свого варшавського кореспондента на тему польсько чеських взаємин, які ніяким робом не всилі перескочити через „камень предкновенія“ ріжних „внутріщних справ“, яких ніхто не хоче признати „внутрішніми“.

„Скірмунт, котрий підчас своєї діяльности міністра закордонних справ заключив польсько-французьку угоду та значно посунув вперед справу договору Польщі з балканськими державами, з успіхом працював над зближенням Польщі та Чехо-Словаччини. Велика французька ідея оточення Німеччини зазнала першу невдачу з боку Фінляндії, яка не захотіла дати втягти себе у тую політику. Трудноші, з якими приходиться годити Польщу з Чехією, творять друге слабке місце у линцюху. 6. листопада 1921 р. підписано з Чехо-Словаччиною проєкт договору, який передусім предбачав закон про охорону меншостей для шлеських Поляків у Чехо-Словаччині. Потім слідувало би полагодження справи Яворжини, тому що Поляки почували себе покривдженими підчас установлювання кордонів у Високих Татрах. Після полагодження цих передумовних питань мала бути заключеною між обома державами велика політична і торговельна умова, — щоби не вийти зі шляху французької політики; Скірмунт і Бенеш цілком погодилися що до цього питання.

Але у Польщі, де ніколи не почувалися найти приязного відношення до Чехів, політика Скірмунта була страх непопулярною. Та ще й питання „Яворжини“ стояло на мертвому місцю, і рішення її відкладали що-раз на далі. Неприємний настрій ще погіршав, коли Чехо-Словаччина почала чехізацію земель, заселених Поляками, і таким робом присвоїла собі методи, які Польща випробувала з далеко кращим успіхом у колишніх німецьких повітах. А тому, що чеська республика дуже радо утворилаби коридор до Росії через Східну Галичину, то Бенеш дав зрозуміти, що він може легко закинути свою політику непричасности що торкається Східної Галичини. Це завжди викликує у Поляків страх, бо після заяви Гермсвурта в англійському парляменті треба обовязково сподіватися, що про долю Східної Галичини ще буде сказано своє слово. Гермсворт заявив виразно, що Польща має право лише тимчасової військової окупації та що Англія не буде лякатися зробити щось таке, щоби стримати Польщу від насилування постанов Найвищої Ради. Така мова звучала для Польщі дуже неприхильно, так неприхильно, що до сьогоднішнього дня ані одна польська газета не зважилася оголосити заяву англійського державного секретаря такою, як вона була. Польща саме завела у Східній Галичині три воєвідства та хоче перевести там вибори до сойму, старзючись одночасно завести там якусь фіктивну автономію для заспокоєння европейської публичної думки. Міжтим остентаційно перервано переговори з Чехословаччиною. Таким робом становище Польщі супроти Празької конференції було дуже важке і тому вжито всіх заходів, щоби переконати чехофіла Скірмунта, щоби він перейняв на себе заступництво Польщі. Але він мабуть не мав великого бажання виконувати цю функцію і тому це важке завдання прийшлося взяти польському послови у Празі Пільцові:

промовчувати неприємні справи та вести переговори з приязною мовчанкою. Теперішній міністр закордонних справ Нарутовіч старався полекшити йому це завдання заявляючи, що польсько-чеські суперечки є внутрішніми справами, які не повинні стояти на перешкоді переговорам. Але тих суперечок поміж обома державами є так багато, що можна перейти понад них лише штучно, не поладнавши їх трівко і остаточно. Навіть господарсько-політичний договір, який був би заключений на домагання Франції, нічого не зможе тут перемінити.

Редакція „Франкфуртер Цайтунг“ додає від себе дуже скептичну увагу про можливий вступ Польщі до Малої Антанти, підкреслюючи холодний і неясний тон офіціяльної празької замітки про переговори.

Грецько-турецька війна.

Пожежа в Смирні.

Аг. Аваса доносить зі Смирни: Страшна пожежа знищила грецьку та вірменську дільницю і ширюється дальше на місто. Серед населення панує величезна паніка. Італійські кораблі стараються ратувати італійську громаду в Смирні.

Грецькі втрати.

„Н. Фр. Пр.“, доносить з Парижа, що уряд Ангори усталив такий білянс грецьких втрат: знищено до тла 5 грецьких корпусів армісебто 12 дивізій і полонено 2/3 цілої грецької армії в чому 5 командантів дивізій разом зі штабами і начальний вожд грецької армії.

Домагання Кемаля паші.

Мустафа Кемаль Паша в інтерв'ю з кореспондентом „Дейлі Мейл“ заявив: Жадаємо Малої Азії, Тракії аж до Маріци і Царгороду. Ми готові загварантувати свободу переїзду через Дарданелі, які не будуть укріплені. Туреччина мусить одержати назад свою столицю. На випадок відмови зі сторони союзників буду мусів піти на Царгород. Дальше заявив Мустафа Кемаль, що капітуляції треба знести і що Греція має заплатити відшкодовання за знищення нанесені підчас відвороту. Туреччина годиться взяти участь в мировій конференції на турецькій території. Туреччина мусить мати постійно каліфа в Царгороді. Національні Збори виберуть правдоподібно иншого султана на місце теперішнього Махмеда VI. Вкінці заявився Мустафа Кемаль за відновленням торговельних взаємин с Англією.

Наслідки пожежі в Смирні

„Чікаго Трібюн“ доносить з Атен, що в наслідок пожежі в Смирні втратило життя 1000 осіб. Втрати виносять 80 міліонів долярів.

Греція виновником пожежі в Смирні.

Турецькі круги в Римі обвинувачують грецький уряд о викликання пожежі в Смирні. На думку цих кругів, Туреччина не могла мати ніякого інтересу в знищенню міста, яке вважає другим містом у своїй державі і яке відібрала з метою задержати його при собі. Згадані круги подають, що погрози Греків знищити огнем і мечем турецькі теріторії здержували до тепер похід Кемаля Паші, котрий все рахувався з цими погрозами.

Важке положення збігців.

До „Дейлі Нюв“ доносять, що положення збігців з кождим днем гіршає. В Родосто перебуває до 50.000 збігців, котрі не мають ні харчів ні мешкання. В Царгороді до тепер спокійно.

Греція обстоює свої домагання.

Аг. Райтера довідується з урядових кругів, що грецький уряд обстоює свої права до Тракії. Ціла Греція готова поперти грецький уряд в тій справі.

Насильства Турків?

Аг. Райтера доносить, що в Смирні вбито вірменсько грегоріянського митрополита. Крім того кемалісти вбили приблизно 2000 людей і кинули їх тіла в море. Розстріляно також майже всіх грецьких старшин, які попали в полон. Серед грецького населення переполох.

Вибори.

Поалей Ціоністи в вибори.

На днях у Львові відбулася конференція жидівської партії Поалей-Ціоністів. Після вирішення ріжних справ партійного характеру, дискусія перейшла на тему виборів у Східній Галичині. Майже всі бесідники були тої думки, що тут не розходиться о звичайні вибори до сойму, але о створення правного титулу для теперішних володарів цего краю, якого приналежність не вирішена.

Стаючи на становищі прінціпу самоозначення народів Поялей-Ціоністи сконстатували, що їм не вільно легковажити голосу і становище в тій справі українського населення, а як соціялісти вони повинні йти солідарно із українською соціял-демократичною партією. Ця остання порішила не брати участи у виборах, тому з того виходить виразне становище жидівського пролєтаріяту і зовсім ясний погляд на ту справу.

Такий погляд висловлено на жаль тільки в дискусії, а коли дійшло до резолюції, то ту справу віддано Секретаріятови, який має слідити за розвитком подій і відповідно примінити свою тактику до обставин, як вони зложаться. Поалей-Ціоністам не стало відваги обстояти твердо погляд, якого слушність признали вони в дискусії, уважаючи за відповідніще йти за настроями сильнішого а не за голосом совісти. Присутний на конференції представник У. С. Д. П. заявив, що українські соціялісти полишають ту справу совісти Поалей-Ціоністів і що українське робітництво на випадок ворожого становища жидівського пролетаріяту до української справи, не вхопиться ганебної зброї, щоби відплатитись Жидам.

З польських справ.

Пілсудскі і вибори.

„Слово Польске“ одержало таку телеграму з Варшави: „Про бльок заключений неподавно поміж Пілсудчиками і Пястовцями довідуємося, що п. Пілсудскі в липні ц. р. запропонував своє назвиско на перше місце центро-лівичного бльоку, який мав тоді бути утворений. В наслідок відсепарования Визволення заявив Пілсудскі згодом, що йому не випадає мішатися до партійних справ. Супроти цього запропонував кандидатуру свого довіреного Медзиньского і поручив Пілсудчикам голосувати на лісту П. С. Л. З боку П. С. Л. висувають як начальний постулят вибір Пілсудского на президента польської републики.

Становище Союза Народів в справі польського захвату Вильна.

З депеші женевського кореспондента варшавського „Пшегльонду Вєчорнего“ виходить, що в звідомленню Комісії Союза Народів, оголошеному в звязку зі скаргою Литви на Польщу має бути стверджено, що Союз не визнає права польського уряду до переведення виборів на Виленщині. Звідомлення покликується на це, що Союз іще дня 12. січня ц. р. заявив, що не визнає односторонного полагодження виленської справи Польщею та, що ця заява відноситься і до тепер проєктованих виборів (у Виленщині і Східній Галичині). По думці звідомлення вибори на Виленщині є консеквенцією і дальшим розвиненням не признаної Союзом ситуації в тім краю.

При тій нагоді стверджено, що впрочім не є тайною, що Велика Британія рішуче не визнає рижського договору.

Проєкт „автономії“.

З Варшави доносять до „Хвилі“: Проєкт самоуправи для трьох східніх воєвудств роздано лідерам кількох більших соймових клюбів та маршалкови польського сойму. На бажання польського уряду зміст проєкту має бути на разі удержаний в тайні (?!) і щойно в суботу має його уряд опублікувати.

Різночасно доносить „Пат“, що текст проєкту самоуправи в воєвудствах львівськім, станиславівськім і тернопільськім є „несцісли“.

Совітська Росія.

Раковськ й про міжнародне становище Ук аїни.

Раковський на зборах комуністів в Харкові виступив з заявою про загальне міжнародне становище й становище Укр їни. Накресливши факт нав'язання стосунків з Німеччиною, Раковський заявив, що тісна спілка Німеччини з совітськими державами може вратувати Німеччину, а совітам допоможе відновити господарство. На думку Раковського, для Німеччини є лише один вихід — революція.

Засудж на смерть.

Камянецький ревтрибунал на засіданні 2-го вересня в справі опору реквізиції церковних річей засудив ксьондзів Недаельського, Дворжацького і Шиманського й чотирох сьвітських до кари на смерть через розстріл; решта обвинувачених засуджено на смерть. Пятого вересня засуд відісланий на ствердження до Харкова. При переході з тюрми до суду, засуджених було побито сторожею.

Комісарі на в'дпочинку.

До Сочі прибув для лікування Дзержинський, а до Батум Раковський, Фрунзе і Волошінов, які заняли будинок ген. Бакашова й ботанічний садок.

Заборона „Бєсів" Достоєвського.

Совітська цензура в Росії заборонила видання відомого твору Достоєвського, „Беси", вбачаючи в в них сатиру на революційний рух.

На Далекому Сході.

Совітська преса повідомляє, що японська делегація на конференції з представниками совітської Росії і Далеко східної републики внесла проєкт про зав'язання торговельної умови і встановлення добросусідських відносин між цими державами. Основи умови мусять бути розроблені в Дайрені. Совітська делегація не дала своєї згоди на прийняття дайренського проєкту підставою до переговорів. З огляду на ріжницю поглядів, на пропозицію совітської делегації, конференція відложена до одержання інструкцій з Москви.

Наступ протибольшевицьких війск.

З Чіти повідомляють, що наступ військ Приморського правительства в районі озера Ханка продовжається. Лінія Спасск-Микольськ знаходиться в руках протибольшевицьких військ.

Поворот російських емігрант'в.

Польський уряд дав дозвіл на переїзд через територію Польщі 600 російських еміґрантів, які вертають з Чехії до Росії. Еміґранти мають бути привезені на прикордонну стацію Столбці, де поступлять до розпорядження совітської влади.

Роковини діяльности АРА в Росії.

Недавно закінчився перший рік діяльности АРА в совітській Росії. За цей час АРА привезла до Росії 45 міл. пудів хліба, кукурудзи й инших харчових продуктів й вратувала від голодової смерти понад 10 міл. людей. На купно продовольчих продуктів для голодних АРА асиґнувала 118,996.000 золотих рублів, з яких совітський уряд вернув 22,886.000 зол. руб. На території Росії функціонує 18200 американських столових, які годують 4,2000.000 дітей і 6 300.000 дорослих. Столові обслугують 21.000 міст і сіл. Крім харчових продуктів АРА привезло до сов. Росії 100.000 тонів медикаментів, 500.400 пар взуття, 166 тисяч комплетів одежи, 50 тисяч пальт, 33 тисяч ковдр і 500400 пар панчіх.

Робота „Чеки".

„Темпс" подав цифри засудів на смерть переведення „Чека" в Росії за весь час її істновання. Офіціяльний список містить 1,776.118 чоловік, поміж ними 6775 професорів й учителів, 8.800 лікарів, 355.250 представників инших інтелігентних професій, 1.243 священиків, 54.630 офіцирів, 350.000 жовнярів, 50.000 поліціянтів, 12.950 поміщиків, 192 350 робітників, 850.000 селян.

На совітському кордоні.

Червоноармійська частина перейшла латвійсько-совітський кордон коло річки Кукси й зруйнувала на латвійській території млин, що належав латвійському громадянинові.

Повстанці в Витебській губ.

„Ізвестія" повідомляють, що в звязку з продподатком в Вітебській губ. збільшився повстанський рух. Харчові органи вимагають присилки їм озброєної сили для боротьби з повстанцями. (Русспр.).

Дописи з краю.

Рибчики і Котів, повіт Бережани.

Як будується польські школи на українських селах, і як займається площі під ті школи.

В доповненню звідомлення до подій в Рибниках зазначується, що в справі нарушення української площі через будову на ній польської школи ведуться в суді бережанськім рівнобіжно 2 процеси. Рада шкільна місцева в Рибниках пізвала в суд напасників, а прокуратор представив перед суд Михайла Семенця і Василя Димашевського і веде проти них карний процес о бунт з § 68 зк. Арештований Василь Димашевський вийшов на волю дня 5. вересня 1922 р. і відповідає з вільної стопи, а над Михайлом Семенцем завішено слідчий арешт з обави, щоб не впливав на свідків. Процес цивільний досі не виказав, хто дав поручення будувати польську школу на українській площі, завізвані урядники звалюють вину один на другого, а точне пояснення дасть інспектор шкільний на розправі дня 14. вересня 1922 р. Фактом є, що школу будує експозитура без порозуміння з Радою шкільною місцевою і делеґатами громади а дальшим фактом є, що наказний комісар Рибник Якуб Ольшанські прибив на чистий аркуш паперу в Раді шкільній повітовій громадську печатку і се мабуть буде та леґітимація, що уповажнила експозитуру займити українську площу і збудувати там польську школу. Інспектор по внесенню позву провізорійльного самовільно розвязав Раду шкільну місцеву в Рибниках і усунув з уряду предсідателя Ради шк. місц. Михайла Семенця.

Для вияснення справи подається, що Рибники числять 160 нумерів, з чого 5 припадає на польське населення, українських шкільних дітей є 150, польських дітей в шкільнім віці 20, а денна фреквенція польської школи виносить правильно 7 дітей, яких учить учителька Марія Лясковска, оплачування розуміється з державних фондів. В інтересі правди простується попередну допись з Рибник о стільки, що напастників на школу впровадив в посідання урядово не повітовий комісар Адам (як се мильно поінформовані через поліцію селяне заподали) а сам комісар повітової державної поліції Кошиковскі, котрий чомусь перед предсідателем Ради шкільної місцевої не хотів відслонити свойого назвиска ані урядового характеру.

В такий самий спосіб яку Рибниках перемінено в Котові перед роком українську площу на польську і призначено для польської школи, збудувавши барак. В часі будови піддурювано селян, що будується школу для українських дітей, а як шкільний будинок був вже викінчений, впроваджено до школи учительку Стефанію Копаніцку і відкрито в тім будинку школу для польської дітвори в числі 20. І там щоденна фреквенція виносить правильно 7 дітей. Українська 2-клясова школа, стративши посідання площі, мусіла уміститися по наймлених хатах.

Може би кураторія львівського округа пояснила, длячого з поминенням шкільних законів, та з поминенням покликаних в справі шкільній чинників, як Рада громадська і Рада шкільна місцева так нагально будується для кількоро дітей польські школи, а давні українські школи спихається на наймлені хати і наражується на величезні видатки громаду і взагалі до чого веде така шкільна політика?

* * *

В тій самій справі одержуємо дальшу допись отсього змісту:

Справа будови польської школи на українській площі в Рибниках прибирає характер довшого спору з комічними епізодами. Дня 12. 9. випущено другого „бунтівника" Михайла Семенця на волю по 12-деннім слідчім арешті, а на памятку вручено йому в криміналі ось такий, сам про себе дуже вимовний рескрипт шкільної влади:

L. 3117|22 W Brzeżanach, dnia 5. września 1922. Do Pana Michała Semenca, Przewodniczącego Rady szkolnej miejscowej w Rybnikach. Ponieważ przeciwko Panu wpłynęły doniesienia, że:

1) Na posiedzeniu przybocznej Rady gminnej, zwołanej przez komisarza gminnego w Rybnikach w celu uchwalenia po myśli tutejszego rozporządzenia z dnia 15. 7. 1922. L. 2750 wydatków na pokrycie kosztów zakupna drzewa opałowego na sezon zimowy 1992-23 i na pokrycie niedoboru szkolnego po koniec roku 1922. wystąpiłeś przeciwko wydatkom uchwalonym przez Radę szkolną miejscową na utrzymanie szkoły polskiej w Rybnikach, że zamiast poparcia tych wydatków, do czego z tytułu swego stanowiska byłeś obowiązanym, wystąpiłeś nie tylko przeciw samym wydatkom, objętym uchwałą Rady szkolnej miejscowej, ale i przeciwko samej szkole polskiej, gdyż argumentem użytym w czasie posiedzenia przybocznej Rady, że „jeżeli Polacy chcą szkoły, to niechaj ją sami sobie utrzymują", spowodowałeś ujemny wynik obrad Rady przybocznej.

2) Że wzięciem udziału w obradach tej Rady, której nie jesteś członkiem, starałeś się Pan wiocznie z rozmysłem być obecnym na tem posiedzeniu Rady, jedynie w tym celu, aby nie tylko przeszkodzić uchwaleniu potrzebnej kwoty na koszta utrzymania szkoły polskiej, ale i ażeby członków przybocznej Rady nieprzychylnie dla samej szkoły usposobić.

3) Że następnie gdy Powiatowe Biuro Odbudowy w Brzeżanach przyznało gminie tamtejszej materjału budowlanego do pobudowania na razie budynku dla szkoły polskiej, Pan jako Przewodniczący Rady szkolnej miejscowej (української!!) zamiast współdziałać w akcji tej z gminą wystąpiłeś wrogo przeciwko akcji budowy tej szkoły, gdyż wykrzykiwaniem wobec wójta, wywołanego z urzędu gminnego że „jeśli Polacy chcą budować szkołę polską, niechaj budują ją sobie na Nowej Grobli", zająłeś Pan stanowisko sprzeczne z obowiązkami Przewodniczącego Rady szkolnej miejscowej, który w razie sporu powstałego na tle stosunków szkolnych między członkami gminy winien starać się o ich załagodzenie, a nie rozjątrzanie.

4) że nie odniosłeś się do przełożonej Swej Władzy t. j. Rady szkolnej powiatowej o informacje i wskazówki, lecz samowolnie bez aprobaty tej Władzy, spowodowałeś wniesienie pozwu prowizorjalnego, którego następstwem było czynne wystąpienie niektórych członków tamtejszej gminy przeciwko zarządzeniom Władz administracyjnych, przeto postanowiła Rada Szkolna Powiatowa na zasadzie art. 13. rozporządzenia Okręgu szkolnego z dnia 1. marca 1921. L. 264 pr. wydanego do ustawy z dnia 4. 6. 1920. Dz. U. Rzp. P. Nr. 50. poz. 304. o tymczasowym ustroju Władz szkolnych, zawiesić Pana w urzędowaniu w charakterze Przewodniczącego Rady szkolnej miejscowej w Rybnikach, do czasu ukończenia dochodzenia, które przeciwko Panu jako Przewodniczącemu Rady szkolnej miejscowej wdrożone zostało.

O czem Pana zawiadamiam we zwaniem oddania aktów i kasy Rady szkolnej miejscowej członkowi Rady szkolnej Andrzejowi Dubczakowi.

Przewodniczący Rady szkolnej Powiatowej Reichert mp. (L. S.).

В справі провізоріяльній Прокураторія Ґенеральна Річипосполитої польської у Львові повідомила Раду шкільну місцеву в Рибниках, що заступства в тій справі не прийме, а то з причини:

1) згідно з приписами закона з 1919. р. не може виступати Прокураторія в спорі між двома особами правними (в данім случаю Фонд шкільний місцевий і громада Рибники).

2) на основі надворного Декрету з дня 14. 3. 1806. Зб. у. с. Нр. 758. вважає, що не допустимий є судовий процес проти урядників, о скільки вони ділали у виконанню своєї урядової власти.

3) саму справу відступає Прокураторія Ґенеральна Кураторії львівського шкільного округа до адміністраційного полагодження цеї справи.

Годиться зазначити, що отсе письмо з дати 4. 9. 1922. Ч. 23927|22 є писане українською мовою.

Саліїв.

РІЖНІ ВІСТИ.

Наклякують до війни.

„Дейлі Кронікль" пише, що положення на Сході є дуже серіозне. Турки, яких перед 4 роками знищено мілітарно, стали нині на ново мілітарною силою. Союзники є дальше у війні з Турками, які віднесли вправді побіду над Греками, однак не будуть в силі побороти союзників.

Совіти в обороні Туреччини.

В Льондоні одержано ноту російського уряду, в справі турецького питання. Російський комісаріят для закордонних справ заявляє, що Росія не вдоволиться ніякою розвязкою з боку союзників. Нота дає перегляд нового політичного положення і говорить про геройські змагання Турків підчеркуючи, що симпатії російського народу є по стороні Туреччини. Вкінці нота заключає предложення російського уряду в справі посередництва між Туреччиною і її ворогами.

Бої в Ірляндії.

З Дебліна доносять, що в часі боїв під Блермей в графстві Корк повстанці мали 2 вбитих і 14 ранених.

Непорозуміння між фашістами.

З Феррари доносять, що б. члени сторонництва фашістів, яких в дорозі дисциплінарній видалено з партії, утворили автономічну фракцію. Це стало причиною гострого непорозуміння і довело до перестрілки. Декілька осіб ранено.

Бюджет міжнароднього трибуналу.

З Женеви доносять, що четверта комісія Збору Союзу Народів прийняла буджет постійного міжнародного судового трибуналу на рік 1923 у висоті 1.800.000 фр.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Найв. Рада проти „автономії" для Сх. Галичини і проти виборів.

Відень (Пр. Тел.) AW. „Віпер Моргенцтг." доносить з Парижа, що Найв. Рада не взяла під наради предложеного їй польським правительством проекту автономії для Сх. Галичини. Зате Найв. Рада уповажнила Раду амбасадорів приготовити власний проект в справі розвязки цього питання. Розписання виборів до сойму і сенату у Сх. Галичині мало зробити прикре враження у французьких міродатних кругах. Пороблено вже заходи, щоби дати Польщі приятельську раду здержатися від виборів у Сх. Галичині, про котрої територіяльну будучину не запало ще оконечне рішення. В противному разі сигнатарні держави мирового версайльського договору мусітимуть не признати переведених виборів у Сх. Галичині.

Протиакція союзників.

Льондон (ПАТ.) КБ. „Таймс" завідомляють із Царгорода, що тепер укріплюється місцевість Чанак на випадок турецького наступу. Прибув там відділ італійських військ, а французького контингенту сподіються сьогодні.

Греція просить помочі у Югославії.

Білгород (ПАТ.) Грецький посол явився у міністерстві закорд. справ і просив, щоби Югославія поперла Грецію на конференції, а передівсім в справі Тракії.

Рішення анґ. Ради мін. в справі бл. Сходу.

Відень (ПАТ.) „Н. фр. Пр." з Льондону: Вчорашня Рада міністрів рішила: 1. Союзні правительства вишлють до Кемаля Паші ноту з пересторогою перед нарушенням невтральної стрефи. 2. Союзні війська скріпиться на суші і морі, щоби перешкодити всякій можливости на випадок, колиб Кемаль Паша хотів нарушити невтральну стрефу і проливи. 3. Союзні фльоти дістануть інструкції держати кораблі при азійському побережжю, щоби внеможливити висилку турецьких військ до Европи. 4. Рада рішила скликати конференцію відповідних держав для управильнення справи Сходу. Рівночасно постановлено про повищі рішення повідомити анґорське правительство.

Поміч біженцям.

Атени. (ПАТ.) Французька маринарка працює енергічно над улекшенням долі біженців. Французький адм. Дімесні зібрав усі французькі кораблі в околиці, щоби перевести до Греції 20.000 Греків і Вірмен, що є по французьких домах. В пристані Пірею ждуть приходу трьох инших кораблів.

Анґлія сплачує довг Злд. Державам.

Ню Йорк. (ПАТ.) „Н. Й. Геральд" з Вашінґтону: Фінансовий уряд В. Британії сповіщає формально, що без огляду на положення Европи, Анґлія пічне д. 15. жовтня сплачувати довг, затягнений у Злд. Державах. На цей день припадає також заплата піврічних процентів у висоті 125 міл. долярів. Анґлійський комісар для справ довгів прибуде з кінцем ц. м. до Вашінґтону. З д. 1. жовтня пічнуться переговори в справі консолідації довгів. згл. заміни короткореченцевих довгів на довготриваючі облігації.

Сутичка Кемалістів з союз. військами.

Льондон. (ПАТ.) До тут часописів доносять з Атен, що кемалісти відкинули з оружям у руці коаліційні війська, котрі хотіли війти до міста.

Італія невтральна.

Відень. (ПАТ.) „Н. Вр. Ж." з Льондона: Італійський амбасадор заявив учера в Форін офісі, що Італія задержує дезінтересман що до договору в Ст. Джовані ді Медуа і в разі нових конфліктів на Балкані буде невтральною, тому теж не могла би взяти участи в евент. спільній акції проти Кемаля Паші.

Остання грецька армія в полоні.

Анґора. (ПАТ.) Кемалісти полонили останню грецьку армію, що ще ставила опір в М. Азії. Армія ця з 7.000 люда була під командою ґен. Бертредіса.

Курс грошей.

Львів, дня 16. вересня 1922.

Доляри американські	7.100—7.150
„ „ (1. і 2-ки	7.000—7.050
Доляри канадійські	6.900—6.950
„ „ (1. і 2-ки	6.800—6.850
Марки німецькі	5·00—5·10
„ „ (сотки)	4·90—5·00
„ „ (дрібні)	4·80—4·95
Леї румунські	43·00—44·00
„ „ (дрібні)	42·00—43·00
Корони чеські	230·00—235·00
„ „ (дрібні)	225·00—233·00
Австрійські тис. нов. ем.	600·00—650·00
„ „ ст. ем.	1.600·00—1.650·00
„ сотки нов. ем.	60·00—65·00
„ 50 кор.	35·00—45·00
„ 20 кор.	24·00—28·00
„ 10 кор.	12·00—14·00
„ 1. і 2-ки	0·40—0·50
Рублі 5-сотки	125—135
„ сотки	120—140
„ 25-ки	100—130
„ дрібні	0·60—0·70
„ думські 1.000-ки	20·00—30·00
„ „ 250 „	15·00—20·00
Карбованці	4·00—6·00
Гривні	1·00—2·00
Франки французькі	600·00—650·00
Фунти стерлінгів	33.000·00—33.500·00
Франки швайцарські	1.200·00—1.300·00
Золото.	
20 кор.	26.000·00—26.500·00
20 франк.	25.000·00—25.500·00
20 марк. нім.	27.000·00—27.700·00
Фунти стерлінгів	34.000·00—34.500·00
10 рубл.	34.300·00—34.500·00
Доляри	6.300·00—6.800·00
Срібло.	
Корони австр.	560·00—570·00
5 кор. австр	2.700·00—2.750·00
Фльорени австр.	1.450·00—1.500·00
Рублі	2.400·00—2.450·00
Копійки	10·00 10·50
Доляри американські	5.000·00—5.100·00
„ „ полов. і 1/4	4.800·00—4.900·00
Доляри канадійські	4.500·00—4.700·00
„ „ дрібні	4.000·00—4.300·00
Леї румунські	520·00—650·00

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє (15) число „Діла" сконфісковане за вступну статтю і за передруки статті з чеських газет в справі Східної Галичини.

— **„Свобода" сконфіскована.** Перше число „Свободи" сконфісковане за звіт із всенародного віча у Львові, за статтю в справі виборів і за вірш Ол. Бабія „Чорна хмара над селом".

— **Зміст „Свободи":** Всенароднє віче у Львові, Польські вибори і Східна Галичина, Східна Галичина на міжнароднім ринку, „Заблуканий стрілець" Клима Поліщука, Ширший Народний Комітет, По широкім світі, Перед процесом Федака, Чорна хмара над селом, Новинки, Всячина, Розрада.

— **Фільварок воєводи Юристовського горить.** „Gazeta Poranna" доносить, що в селі Курівцях вибухла пожежа у фільварку воєводи Юристовського. Згоріло збіжа і стирти сіна вартости кількох мільйонів. Слідство виказало, що огонь підложено полиши перед тим сіно бензиною. Як інформує кореспондент згаданого часопису, огонь підложили українські „саботажники".

— **Пожежа. „Gazeta Codzienna"** подає: В Люблинцях згорів фільварок вартости 100 міліонів. Так само в Бучнові спалено 7 стирт збіжа, вартости 60,000.000. В теребовельському повіті на днях згоріло 4 польські фільварки а іменно в Антонівці, в Заславі та инших селах. В борщівському повіті спалено 2 фільварки. Ані одного виновника не викрито. Редакція згаданого щоденника приписує вину українським агітаторам. В Любені вел. згоріло збіжє і сіно в стодолі графа Бруніцкого.

— **Добра рада.** „Dziennik Ludowy" звертає увагу власникам дворів, що супроти частих випадків підпалу, кождий дідич повинен як найскорше вимолотити збіжа і продати, щоб не наражуватися на ризико. Редакція згаданого органу домагається, щоби уряд примусив дідичів молотити і продавати збіже з огляду на підпали.

— **Ukraińskie bojówki.** „Gazeta Codzienna", яка за ціль поставила собі цькувати польське населення проти Українців, поміщує інформативну статтю про організацію українських „боювок". Без найменшого подання жерела, без яких небудь конкретних фактів, цей поліційний орган подає точні дані про склад „бэювок", про систему їх організації, про їх поділ на окремі відділи і розміщення у Східній Галичині та способи боротьби. Всі відомости виссані з пальця, або основані на загальних відомостях про підземну працю тайних польських організацій (P. O. W.) за часів австрійських, російських і українських 1918 р. Кождий судить після себе.

— **„Гайдамацькі терор" в ілюстраціях.** „Tygodnik Ilustrowany" найкраще ілюстрований варшавський журнал поміщує на першій сторінці велику ілюстрацію із підписом: „Hajdamacki terror we Wschodniej Małopolsce". На картині представлений, Поляк віїт в хвилині, як його трафляє куля зпоза вікна. В журналі поміщена обширна стаття на тему українського терору.

— **Польські комісарі перед судом.** Дня 14. ц. м. відбулася перед судом пов. секція I. відділ XXIV. у Львові розправа над виповідженням найму помешкання внесена через польського комісаря Ставропіґії проти Вп. судді Целевича. Справа представляється так: Вп. суддя Целевич віднаймив від Управи Ставропігійського Інститута помешкання при вул. Руській ч. 3. на час 6 літ, з котрого комісар Третяк його тепер авізував. В замітах судді Целевича піднесено між иншими заміт браку управнення до внесення скарги по стороні польського комісара з тої причини, що дійсним сеніором Інститута є д-р Степан Федак, а рекурс проти безправного усунення д-ра Федака досі неполагоджений. По виводах Вп. Присташа, субститута адв. д-ра М. Левицького суддя прихилився до заміту браку управнення по стороні теперішних комісарів і зарядив перерву поступовання аж до правосильного полагодження рекурсу Управи Ставропігії.

— **„Не вміють по українськи".** Дня 15. ц. м. пополудни явився один наш громадянин перед середне віконце почтової філії у Львові при вул. Фрідрихів і передав почт. урядникови рекомандований лист з адресою в українській мові до старости в Камінці струм. Бачучи однак, що урядник почав виповняти посвідку на лист по польськи, звернув йому громадянин чемну увагу з проханням виповнити посвідку ідентично з адресою, це є в українській мові. На це стрінула його від урядовця відповідь: „Я не умєм". А почтових урядників, Українців переноситься десятками на Познанщину!

— **Виставка збірки з В. Пешанського** (українські килими, ікони) в Національному Музеєви, вул. Мохнацького 42, відчинена щодня від 10–2 год. за вступом 500 мп., катальог 200 мп. В неділю за вступом 1000 мп. з поясненнями кустоса і ведучого збірки. 7—?

Пекуча справа!

Кому не дорогий спомин нашого зриву й визвольної війни з перед кількох літ? Кому не дороге й любе те свідоцтво нашої національної зрілости, якої ознакою є готовість вмерти за своє рідне? Хто не згадує з гордістю наші кроваві бої за рідну землю і надлюдські зусилля горстки Оборонців, що стояли до останної хвилини, опираючись переваї ворожій?

Кому не дорогі могили розсіяні по рідних ланах, що хоронять кров і кости поляглих? Все, що нагадує нам світлі часи народної боротьби за рідну хату, нам дороге! Чому ж переочуємо одну з найкращих памяток її, чому не даємо їй належної пошани? Чому не піклуємся дорогою живою памяткою, яка осталa нам по кровавім зусиллю, яка є живою традицією і заохотою молодшого покоління до більших пожертвовань? Чому не заопікуємося як слід, мимо стільки зазивів і накликувань, своїми українськими інвалідами?

Як кровава була боротьба, так великі були жертви. Згинуло багато, а й не мало зістало на ціле життя каліками. Доси зареєстровано з української війни понад 5.000 (пять тисяч) інвалідів, з того половина без ніг або без рук, нездібних до ніякої праці. Багато з них, се батьки родини, зажуреної жінки й дрібних діточок, инші, се сини старих батьків, одинока їх надія і підпора, з якої їм тепер не користати. Всі вони звертаються до „Союза Українських Інвалідів" о поміч і пораду, а ми не в силі їм дати ні одного, ні другого, бо за скупі наші фонди. Всі дотеперішні наші зазиви до суспільности були голосом на пустини. Лише дуже мало членів Української Суспільности відгукнулося на наш зазив.

„Союз Українських Інвалідів" це Кооператива з обмеженою порукою, котра має на ціли сотворити стале жерело доходів для забезпечення долі Українських Інвалідів. Однаке до розвитку Кооперативи потрібний початковий капітал, а капітал можна утворити тільки з уділів. Тому, що досі на наш зазив вплинуло дуже небагато уділів, взиваємо отсим вдруге кождого, в кого бє свідоме серце Українця і кому хоч трохи лежить на серци доля тих, що пішли готові на все в бій за краще завтра рідного Народу, вступати в члени „Союза Українських Інвалідів" присилаючи один або більше уділів по 1000 мп. і 100 мп. вписового.

Віримо, що кождий свідомий Громадянин скоче і повинен причинитися до забезпечення долі Борців, що стратили в визвольнім бою сили до заробітку.

Вони сповнили свій обовязок, сповнім же і ми свій тим більше що наш борг лекший.

Віримо, що отсі слова порушать закаменілі серця і спонукають всіх до благодатного чину. Нехай це буде в цій хвилині першим нашим обовязком і ціллю:

Віримо і ждемо!

Уділи слати до Красвого Союза Кредитового у Львові, Ринок ч. 10. на конто „Союза Українських Інвалідів".

„Союз Українських Інвалідів" Господарсько-споживчо-продукційна кооператива з обм. порукою у Львові Руська ч. 3. II. п.

За редакцію відповідає Володимир Целевич.

З друкарні Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.